

VENDIM
Nr. 26, datë 27.3.2017

NË EMËR TË REPUBLIKËS
SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	kryetar i	Gjykatës Kushtetuese
Vitore Tusha	anëtare e	“ “
Fatmir Hoxha	anëtar i	“ “
Gani Dizdari	anëtar i	“ “
Besnik Imeraj	anëtar i	“ “
Fatos Lulo	anëtar i	“ “
Vladimir Kristo	anëtar i	“ “

me sekretare Belma Lleshi, në datën 14.2.2017, mori në shqyrtim në seancë plenare, mbi bazë dokumentesh, çështjen nr. 95/31 Akti, që i përket:

KËRKUES: Gjergj Marku

SUBJEKT I INTERESUAR:

Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve

Drejtoria IEPV Shënkollë Lezhë

OBJEKTI: Shfuqizimi si të papajtueshme me Kushtetutën i vendimeve nr. 666, datë 6.7.2010, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Lezhë; nr. 6, datë 9.1.2013 të Gjykatës së Apelit Shkodër; nr. 00-2016-13, datë 14.1.2016 të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 4, 29, 41, 42, 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; nenet 27 dhe vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese”, të ndryshuar; neni 6 i Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatorin e çështjes Vladimir Kristo, mori në shqyrtim pretendimet me shkrim të kërkuarit, që është shprehur për pranimin e kërkesës, parashtrimet e subjektit të interesuar, Drejtorisë së Përgjithshme të Burgjeve, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Kërkuari ka kryer detyrën e punonjësit të rolit bazë pranë Institucionit të Ekzekutimit të Vendimeve Penale (IEPV) Shënkollë, Lezhë. Me urdhrin nr. 7651/1, datë 12.10.2009 të drejtorit të përgjithshëm të Burgjeve është vendosur largimi nga detyra i kërkuarit me motivacionin për shkelje të rënda të rregullave të shërbimit. Kjo masë është ankimuar nga kërkuari në Komisionin e Apelit të Masave Disiplinore në Ministrinë e Drejtësisë. Ky i fundit, me vendimin nr. 8531/2, datë 7.12.2009, ka vendosur të propozojë rishikimin e masës disiplinore të dhënë ndaj kërkuarit.

2. Në datën 11.1.2010 Drejtoria e Policisë në Drejtorinë e Përgjithshme të Burgjeve ka zhvilluar seancë dëgjimore në prani të kërkuarit për vlerësimin e propozimit të bërë nga Komisioni i Ankimit të Masave Disiplinore. Në përfundim të kësaj procedure është vendosur lënia në fuqi e urdhrin nr. 7651/1, datë 12.10.2009 për largimin nga puna të kërkuarit.

3. Kërkuari i është drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Lezhë me kërkesëpadi me objekt shpalljen të pavlefshëm të urdhrin të lartpërmendur, detyrimin e subjektit të interesuar, IEPV Shënkollë, Lezhë, të

paguajë në favor të tij pagën e një viti si dëmtshpërblim për ndërprerjen e menjëhershme të marrëdhënieve të punës pa shkaqe të justifikuara, pagën e 3 muajve si rezultat i mosrespektimit të afatit të njoftimit, pagën e 2 muajve si rezultat i mosrespektimit të procedurës, orët e natës dhe shtesat e shërbimit, si dhe rikthimin në detyrën e mëparshme.

4. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Lezhë, me vendimin nr. 666, datë 6.7.2010, ka vendosur pranimin pjesërisht të kërkesëpadisë. Detyrimin e IEPV-së Shënkollë, Lezhë t'i paguajë kërkuarit shumën prej 544.214 lekësh për shërbimet e kryera në orët e natës, ditët e diela dhe ditët e festave.

5. Gjykata e Apelit Shkodër me vendimin nr. 6, datë 9.1.2013, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit nr. 666, datë 6.7.2010 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Lezhë.

6. Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2016-13, datë 14.1.2016, ka vendosur mospranimin e rekursit të paraqitur nga kërkuari, pasi nuk përmban asnjë nga shkaqet e parashikuara nga neni 58 i ligjit nr. 49, datë 3.5.2012, "Për organizimin dhe funksionimin e gjykatave administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative" (në vijim "ligji 49/2012").

II

7. **Kërkuari** i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (në vijim "Gjykata") për shfuqizimin e vendimeve objekt kërkesë. Ai pretendon se i është cenuar e drejta për një proces të rregullt ligjor në këto drejtime:

7.1 Gjykata e Apelit dhe Gjykata e Lartë kanë cenuar të drejtën e aksesit në gjykatë të kërkuarit dhe të drejtën e ankimit, pasi nuk u kanë dhënë përgjigje pretendimeve të tij që lidhen me shkeljen e ligjit dhe të drejtave të tij kushtetuese.

7.2 Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka cenuar standardin e arsytimit të vendimit, sepse vendimi i mospranimit të rekursit nuk përmbush kërkesat as për një arsyetim minimal.

7.3 Është cenuar parimi i sigurisë juridike dhe pritshmërive të ligjshme, pasi kërkuarit i është dhënë një masë jo proporcionale në shkelje të ligjit.

7.4 Gjykimi në Gjykatën e Lartë nuk është kryer brenda afatit të përcaktuar nga neni 60/2 i ligjit nr. 49/2012. Ndërsa në Gjykatën e Apelit Shkodër çështja ka qëndruar pa u gjykuar 2 vjet e 5 muaj.

8. **Subjekti i interesuar, Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve**, ka paraqitur parashtrime me shkrim në mënyrë të përmbledhur si më poshtë vijon:

8.1 Kërkuari është larguar nga puna me motivacionin: "shkelje të rënda të rregullave të shërbimit". Gjatë proceseve të zhvilluara nga gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, nga provat dhe faktet e paraqitura, ka rezultuar se shkelja e kryer nga kërkuari ka qenë në kundërshtim me ligjin nr. 10032, datë 11.12.2008, "Për Policinë e Burgjeve".

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkuarit

9. Gjykata vlerëson se kërkuari legjitimohet *ratione personae* në lidhje me pretendimet e paraqitura në kërkesë, në kuptim të neneve 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës, dhe *ratione temporis*, pasi kërkesa është paraqitur në Gjykatë brenda afatit të parashikuar nga ligji nr.8577, datë 10.2.2000, "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë".

10. Lidhur me legjitimitimin *ratione materiae*, në jurisprudencën kushtetuese është theksuar në mënyrë të vazhdueshme se interpretimi i ligjit, zbatimi i tij në çështjet konkrete, si dhe vlerësimi i fakteve dhe rrethanave janë çështje që ndajnë juridiksionin e gjykatave të zakonshme nga juridiksioni kushtetues. Kontrolli kushtetues që kjo Gjykatë ushtron ndaj vendimeve gjyqësore është i kufizuar vetëm në funksion të mbrojtjes së të drejtave kushtetuese të individit për një proces të rregullt ligjor, kurse problemet e interpretimit dhe të zbatimit të ligjit për zgjidhjen e çështjeve konkrete nuk përbëjnë juridiksion kushtetues, nëse ato nuk shoqërohen me cenimin e këtyre të drejtave (*shih vendimin nr. 62, datë 23.9.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

11. Bazuar në këto standarde, Gjykata vlerëson se në thelb pretendimi i kërkuarit për cenimin e parimit të sigurisë juridike dhe pritshmërive të ligjshme i referohet faktit se masa e dhënë për shkelje të ligjit ka qenë joproporcionale. Një pretendim i tillë ka të bëjë me interpretimin e ligjit nr. 10032, datë 11.12.2008, “Për Policinë e Burgjeve” dhe, për rrjedhojë, nuk mund të bëhet objekt i kontrollit kushtetues. Gjykata ndërhyr vetëm në ato raste kur, përmes veprimeve të tyre, gjykatat e zakonshme cenojnë të drejtën për një proces të rregullt ligjor. Në këto raste, Gjykata nuk bën rivlerësimin e fakteve e të rrethanave, por një vlerësim të natyrës kushtetuese, të dallueshëm nga ai i gjykatave të juridiksionit të zakonshëm. Detyra e Gjykatës nuk është zgjidhja e një mosmarrëveshjeje juridike për çështje fakti apo interpretim ligji, por identifikimi i fakteve të natyrës kushtetuese, të cilat shërbejnë për realizimin e kompetencave të saj dhe përbëjnë elementin thelbësor në përcaktimin e autoritetit të një gjykimi kushtetues (*shih vendimin nr. 62, datë 23.9.2015 të Gjykatës Kushtetuese*). Për pasojë, Gjykata çmon se kërkuari nuk legjitimohet *ratione materiae* në lidhje me këtë pretendim.

B. Për cenimin e së drejtës së aksesit në gjykatë, të së drejtës së ankimit dhe të standardit të arsyetimit të vendimit gjyqësor

12. Kërkuari pretendon se Gjykata e Apelit dhe Gjykata e Lartë i kanë cenuar të drejtën e aksesit në gjykatë dhe të drejtën e ankimit, pasi nuk u kanë dhënë përgjigje pretendimeve të tij që lidhen me shkelje të ligjit dhe të të drejtave të tij kushtetuese. Konkretisht, nuk u është dhënë përgjigje pretendimeve të ngritura në rekurs lidhur me proporcionalitetin e masës disiplinore; arsyetimet e vendimeve të dy gjykatave të faktit nuk mbështeten nga provat e administruara në gjykim; urdhri është nxjerrë pa asnjë motiv ligjor; raporti ku mbështetet urdhri është i sajuar; shkelja e pretenduar nuk mund të konsiderohet shkelje e rëndë; kërkuari nuk i është komunikuar zyrtarisht masa disiplinore. Gjithashtu, kërkuari pretendon se Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka cenuar standardin e arsyetimit të vendimit, sepse vendimi i mospranimit të rekursit nuk përmbush as kërkesat për një arsyetim minimal.

13. Gjykata në jurisprudencën e saj ka përcaktuar disa standarde kushtetuese, të cilat janë të lidhura nga pikëpamja organike dhe funksionale me njëra-tjetrën në mënyrë të tillë që cenimi i njërit standard ndikon në mënyrë të pashmangshme në cenimin e të tjerëve. Në këtë kuptim, e drejta për të pasur akses në gjykatë i garanton individit të drejtën për t’iu drejtuar gjykatës dhe për të marrë një përgjigje të arsyetuar përfundimtare prej saj për pretendimet e ngritura (*shih vendimin nr. 17, datë 24.3.2014 të Gjykatës Kushtetuese*). Për pasojë, Gjykata vlerëson se pretendimet e mësipërme të kërkuarit do të trajtohen në këndvështrim të respektimit të standardit të arsyetimit të vendimeve të Gjykatës së Apelit dhe Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë.

14. Në jurisprudencën e saj Gjykata ka theksuar domosdoshmërinë e arsyetimit të vendimeve gjyqësore si një garanci për procesin ligjor. Vendimet gjyqësore që japin gjykatat e të gjitha niveleve në përfundim të gjykimit, përbëjnë aktin procedural kryesor të të gjithë procesit gjyqësor. Ato përmbledhin dhe finalizojnë përfundimisht qëndrimet që mban gjykata lidhur me çështjen në gjykim. Gjykata ka theksuar se vendimi duhet të mbështetet vetëm mbi faktet që janë paraqitur gjatë procesit gjyqësor dhe duhet të përmbajë bazën ligjore mbi të cilën bazohet zgjidhja e mosmarrëveshjes, analizën e provave dhe mënyrën e zgjidhjes së mosmarrëveshjes. Vendimi gjyqësor në çdo rast duhet të jetë logjik, i rregullt në formë dhe i qartë në përmbajtje. Në tërësinë e tij ai duhet konsideruar si një unitet, në të cilin pjesët përbërëse janë të lidhura ngushtësisht mes tyre dhe ato duhet të jenë në shërbim dhe funksion të njëra-tjetrës. Argumentet e pjesës arsyetuese duhet të jenë të bazuara dhe të lidhura logjikisht, duke respektuar rregullat e mendimit të drejtë, dhe duhet të formojnë një përmbajtje koherente brenda vendimit, i cili përjashton çdo kundërthënie ose kontradiksion të hapur ose të fshehtë (*shih vendimin nr. 12, datë 19.3.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

15. Zbatimi i këtij parimi është vlerësuar nga Gjykata rast pas rasti, në varësi të rrethanave konkrete të çështjes, duke analizuar nëse vendimet gjyqësore të kundërshtuara e kanë përmbushur në mënyrë të mjaftueshme detyrimin për arsyetimin e vendimeve të tyre. Në këtë kontekst, Gjykata ka theksuar se ajo e vlerëson arsyetimin e një vendimi gjyqësor vetëm në kuadrin e përmbushjes ose jo të

standardeve të mësipërme, pasi nuk është detyrë e saj të analizojë provat dhe faktet ku është bazuar gjykata për zgjidhjen e çështjes së themelit. Kjo mbetet detyrë funksionale e gjykatave të juridiksionit të zakonshëm dhe në aspektin e kontrollit kushtetues, Gjykata verifikon nëse arsyetimi i vendimit gjyqësor i ka plotësuar ose jo kriteret e përcaktuara më sipër, të cilat garantojnë të drejtën për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar (*shih vendimin nr. 12, datë 19.3.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

16. Ndërsa lidhur me vendimet e mospranimit të Gjykatës së Lartë, Gjykata është shprehur edhe herë të tjera për rolin që ka dhoma e këshillimit në Gjykatën e Lartë, duke vlerësuar se sikundër për pranimin, ashtu edhe për mospranimin e rekursit, dhoma e këshillimit, nëpërmjet arsyetimit të vendimeve të saj, luan rolin e një filtri të kërkesave që i drejtohen Gjykatës së Lartë. Veprimtaria seleksionuese e dhomës së këshillimit është një veprimtari e domosdoshme në funksion të aksesit në gjykatë vetëm të atyre çështjeve që i parashikon ligji, duke lënë jashtë përzgjedhjes kërkesat e paarsyeshme dhe haptazi të pambështetura në ligj. Sipas këtyre standardeve, kur kërkesat e ligjit për kalimin në seancë nuk janë plotësuar, vendoset për mospranimin e kërkesës dhe ky lloj shqyrtimi paraparak vlerësues është kompetencë vetëm e trupës së gjyqtarëve të Gjykatës së Lartë në dhomë këshillimi dhe nuk mund të bëhet pjesë e kontrollit kushtetues që zhvillon Gjykata (*shih vendimin nr. 12, datë 19.3.2015 të Gjykatës Kushtetuese*). Për më tepër, ligji nr. 49/2012 për gjykatat administrative në nenin 61 ka përcaktuar se shqyrtimi i rekursit në Kolegjin Administrativ të Gjykatës së Lartë si rregull bëhet mbi bazë dokumentesh në dhomë këshillimi, kurse në nenin 62 ka parashikuar se cilat janë, përjashtimisht, rastet e shqyrtimit të çështjes në seancë gjyqësore me praninë e palëve.

17. Në rastin në shqyrtim Gjykata vlerëson se vendimi i Gjykatës së Apelit jo vetëm përmban pjesën hyrëse, pretendimet e parashtruara nga palët, por edhe arsyetimin e gjykatës, me anë të të cilit ajo u ka dhënë përgjigje pretendimeve të kërkuarit, duke argumentuar se ndodhemi para shkeljes së rregullave të shërbimit dhe masa disiplinore është marrë në respektim të procedurës së parashikuar nga ligji për Policinë e Burgjeve. Në këtë kuptim, Gjykata çmon se vendimi i kundërshtuar nuk rezulton të jetë jologjik, të ketë kundërthënie, të mos ketë referencë në ligjin e zbatueshëm dhe të mos respektojë elementet e përmendura më sipër. Po të njëjtit arsyetim i është referuar edhe Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë. Nga sa më lart, Gjykata çmon se Gjykata e Apelit dhe Gjykata e Lartë i kanë përmbushur kriteret e përcaktuara nga kjo Gjykatë lidhur me detyrimin për arsyetimin e vendimit objekt shqyrtimi.

18. Nga ana tjetër, për sa i përket arsyetimit të kufizuar të vendimeve të dhomës së këshillimit, jurisprudenca kushtetuese ka vlerësuar se nuk përbën cenim të së drejtës për një proces të rregullt ligjor dhe se kërkesat e një procesi të rregullt ligjor mund të plotësohen edhe me një arsyetim të kufizuar të këtyre vendimeve. Kjo formë arsyetimi është tashmë e konsoliduar në praktikën e Gjykatës së Lartë, përderisa shpreh në thelb shkaqet e mospranimit të rekursit, nga ana e kolegjeve të saj, gjatë shqyrtimit të tij paraparak në dhomën e këshillimit (*shih vendimin nr. 8, datë 26.2.2015 të Gjykatës Kushtetuese*). Edhe GJEDNJ-ja ka pranuar se kur një gjykatë e lartë refuzon të pranojë një çështje, për arsye se mungojnë shkaqet ligjore për ngritjen e çështjes, një arsyetim shumë i kufizuar mund të përmbushë kriterin e nenit 6 të Konventës (*shih vendimet e GJEDNJ-së në çështjet Marini kundër Shqipërisë, datë 18.12.2007, §105-106; Mëshgjoni kundër Shqipërisë, datë 7.12.2010, § 51*).

19. Për pasojë, Gjykata vlerëson se për sa kohë Gjykata e Lartë, në përputhje me kompetencat e saj ligjore, ka marrë në shqyrtim shkaqet e paraqitura në rekurs dhe i ka dhënë përgjigje kërkuarit se pretendimet nuk janë të tilla nga ato që parashikon neni 58 i ligjit nr. 49/2012, pretendimi i kërkuarit është i pabazuar.

C. Për shqyrtimin e çështjes brenda një afati të arsyeshëm

20. Kërkuari pretendon se gjykimi në Kolegjin Administrativ të Gjykatës së Lartë nuk është kryer brenda afatit të përcaktuar nga neni 60/2 i ligjit nr. 49/2012, i cili parashikon se Gjykata e Lartë e shqyrtton çështjen brenda 90 ditëve nga data e ardhjes së rekursit prej gjykatës ku ai është depozituar. Gjithashtu, kërkuari pretendon se në Gjykatën e Apelit Shkodër çështja ka qëndruar pa u gjykuar 2 vjet e

5 muaj.

21. Gjykata në jurisprudencën e saj ka theksuar se në bazë të neneve 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës individit legjitimohet për të vënë në lëvizje Gjykatën Kushtetuese, duke pretenduar cenimin e së drejtës për t'u gjykuar brenda një afati të arsyeshëm gjatë zhvillimit të procesit të gjykimit nga gjykata e zakonshme, për shkak se legjislacioni nuk parashikon mjete të tjera juridike efektive për mbrojtjen e kësaj të drejte kushtetuese (*shih vendimin nr.69, datë 17.11.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

22. Gjithashtu, Gjykata, lidhur me kërkesat për konstatimin e cenimit të së drejtës kushtetuese për një proces të rregullt ligjor si pasojë e moszhvillimit të gjykimit të çështjes brenda një afati të arsyeshëm, ka theksuar se arsyeshmëria e zgjatjes së procesit duhet të vlerësohet mbi bazën e kriterëve të përcaktuara në jurisprudencën e GJEDNJ-së, sipas së cilës arsyeshmëria e kohëzgjatjes së procesit gjyqësor duhet të vlerësohet nën dritën e rrethanave të veçanta të çështjes, duke pasur parasysh sidomos kompleksitetin e çështjes, sjelljen e kërkuarit, sjelljen e autoriteteve, si dhe rrezikun që passjell për kërkuarin kjo tejzgjatje e afateve të gjykimit (*shih vendimin nr. 1, datë 21.6.2016 të Gjykatës Kushtetuese*). Për rrjedhojë, për të arritur në konkluzionin nëse në rastin konkret jemi përpara cenimit të së drejtës për një proces të rregullt ligjor, duhet të vlerësohet analiza e secilit prej elementeve të sipërcituara.

i) Periudha që duhet marrë në konsideratë

23. Lidhur me pretendimin për zgjatjen e procesit në Gjykatën e Lartë tej afatit të arsyeshëm, nga materialet e administruara Gjykata vëren se çështja në shqyrtim është regjistruar në Gjykatën e Lartë në vitin 2013 dhe gjykimi është bërë në vitin 2016, ndonëse neni 60/2 i ligjit nr.49/2012 parashikon afatin prej 90 ditësh për shqyrtimin e çështjes nga kjo Gjykatë, pra jashtë afatit ligjor të lartpërmendur.

ii) Kompleksiteti i çështjes

24. Gjykata ka theksuar se për vlerësimin e kompleksitetit të procedimeve duhet të kenë rëndësi të gjitha aspektet e çështjes, përfshi objektin e çështjes, faktet e kundërshtuara dhe volumin e provave shkresore. Kompleksiteti i çështjes, në balancë me parimin e sigurimit të administrimit të përshtatshëm të drejtësisë, mund të justifikojë kohëzgjatje kohore të konsiderueshme (*shih vendimet nr.69, datë 17.11.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

25. Në rastin në shqyrtim Gjykata konstaton se mosmarrëveshja objekt gjykimi është e natyrës administrative, gjykimi i të cilave parashikohet dhe rregullohet nga ligji nr. 49/2012 “Për organizimin dhe funksionimin e gjykatave administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”. Nga shqyrtimi i dokumenteve të paraqitura Gjykata vlerëson se çështja konkrete nuk paraqet rrethana të veçanta apo komplekse që mund të justifikojnë një vonesë në shqyrtimin e saj, ndaj vlerësimi i sjelljes së autoriteteve publike dhe kërkuarit është me rëndësi në këtë kontekst.

iii) Interesi dhe sjellja e kërkuarit

26. Vlerësimi i sjelljes dhe interesit të kërkuarit është një element tjetër përcaktues i kohëzgjatjes së arsyeshme të procedimeve. Nga aktet bashkëlidhur kërkesës Gjykata vëren se kërkuari ka vepruar në përputhje me të drejtat procedurale, duke shfaqur interes të vazhdueshëm për gjykimin e çështjes brenda një afati sa më të përshtatshëm për të dhe nuk rezulton të jetë bërë shkak apo të ketë shkaktuar vonesa në këtë drejtim.

iv) Sjellja e autoriteteve

27. Gjykata ka theksuar se neni 42 i Kushtetutës, si dhe neni 6 i KEDNJ-së vendosin detyrimin për organizimin e sistemit ligjor të vendit në mënyrë të tillë që gjykatat të plotësojnë kërkesat e standardeve për një proces të rregullt ligjor, përfshirë këtu dhe atë të gjykimit brenda afatit të arsyeshëm. Në këtë drejtim, gjykatat kanë për detyrë të sigurojnë që të gjitha subjektet që marrin pjesë në proces të sillen në mënyrë që të evitojnë çdo vonesë të panevojshme. Kjo detyrë e gjykatave gjen rregullimin e saj edhe në dispozitat procedurale civile, e konkretisht në nenin 4 të KPC-së, sipas të cilit “*gjykata kujdeset për zhvillimin e rregullt të procesit gjyqësor. Për këtë qëllim, në bazë të kompetencave që i jep ky Kod, vendos për afatet dhe urdhëron marrjen e masave të nevojshme*”, dhe në nenin 171/a të KPC-së, sipas të cilit “*gjykata ushtron të gjitha*

të drejtat e përcaktuara në këtë Kod, që janë të nevojshme për zhvillimin sa më të mirë të procesit gjyqësor. Gjykata cakton seancat dhe afatet brenda të cilave palët dhe personat e tjerë të thirrur prej saj duhet të kryejnë aktet procedurale dhe veprimet e tjera të kërkuara prej saj” (shih vendimin nr.69, datë 17.11.2015 të Gjykatës Kushtetuese).

28. Lidhur me gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative, Gjykata ka vërejtur se neni 3 i ligjit nr.49/2012 të lartpërmendur ndër parimet e gjyimit administrativ, ka përcaktuar sigurimin e një procesi të rregullt gjyqësor brenda afateve të shpejta dhe të arsyeshme. Ky ka qenë edhe qëllimi i ligjvënësit në krijimin e këtyre gjykatave. Kështu, në relacionin bashkëlidhur projektligjit nr.49/2012 thuhet se ligji synon thjeshtimin e procedurave me objekt zgjidhjen e mosmarrëveshjeve admini-strative dhe se në këtë drejtim qëllimi i krijimit të Gjykatës Administrative është garantimi i mbrojtjes efektive të të drejtave subjektive dhe interesave të ligjshëm të personave nëpërmjet një procesi të rregullt gjyqësor dhe brenda afateve të shpejta e të arsyeshme. Gjykata, gjithashtu, vëren se në relacionin e projektligjit të lartpërmendur lexohet se afatet konkrete të përcaktuara në ligj për gjykimin e çështjeve duhet të zbatohen nga gjykatat administrative për shqyrtimin e çështjeve. Për më tepër, ligji nr. 49/2012 ka parashikuar afate të mirëpërcaktuara për gjykimin në shkallë të parë (neni 25 për veprimet përgatitore, neni 27 për caktimin e seancës gjyqësore), për gjykimin në apel (neni 48/2 për shqyrtimin e çështjes nga gjykata e apelit), si dhe për gjykimin në Gjykatën e Lartë (neni 60/2 në shqyrtim) *(shih vendimin nr. 59, datë 16.9.2016 të Gjykatës Kushtetuese).*

29. Nga sa më lart, Gjykata është shprehur se përderisa ligjvënësi ka përcaktuar këto afate kohore (90 ditë në rastin në fjalë), do të thotë se ai i ka konsideruar ato si afate të arsyeshme për t’u zbatuar nga gjykatat administrative. Në këtë drejtim, respektimi rigoroz i ligjit përbën detyrim për Gjykatën e Lartë, për shkak të pozicionit dhe rolit të saj si gjykatë ligji, për sa kohë ajo ka për detyrë të kontrollojë mënyrën e zbatimit të ligjit material dhe procedural nga ana e gjykatave më të ulëta. Po në këtë këndvështrim Gjykata në çështje të ngjashme ka vlerësuar se justifikimet se shkak i vonës në shqyrtimin e çështjes është numri i lartë i çështjeve në ngarkim të këtyre gjykatave, nuk janë të bazuara. Ngarkesa e gjykatave nuk është argument kushtetues që mund të justifikojë mosgjykimin e tyre brenda afateve të përcaktuara nga ligjvënësi. Në të kundërt është detyrë e këtij të fundit të marrë masat dhe të gjejë mjetet e duhura për ndryshimin e gjendjes faktike (vonesës në shqyrtimin e çështjeve në Gjykatë të Lartë), me qëllim që ligjet të zbatohen dhe gjykatat e të gjitha niveleve të funksionojnë normalisht *(shih vendimin nr. 59, datë 16.9.2016 të Gjykatës Kushtetuese).*

30. Lidhur me procesin në Gjykatën e Apelit Shkodër Gjykata konstaton se pretendimi i kërkuarit për tejzgjatje të procesit është i paargumentuar në të gjitha elementet e tij si më lart, dhe si i tillë nuk është i bazuar.

31. Në këto kushte, Gjykata arrin në përfundimin se procesi i zhvilluar në Gjykatën e Lartë ka qenë i parregullt, për shkak se çështja në këtë Gjykatë nuk është gjykuar brenda një afati të arsyeshëm, siç parashikohet dhe në nenin 60/2 të ligjit nr. 49/2012. Për pasojë, pretendimi i kërkuarit për cenimin e së drejtës për një proces të rregullt ligjor si rezultat i mosgjyimit të çështjes në Gjykatën e Lartë brenda afatit të arsyeshëm, të parashikuar nga neni 60/2 i ligjit nr. 49/2012, është i bazuar.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës, si dhe të neneve 72 dhe 73/4, të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000, “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Konstatimin e cenimit të së drejtës kushtetuese për një proces të rregullt ligjor si rezultat i mosgjyimit të çështjes në Gjykatën e Lartë brenda një afati të arsyeshëm.

- Rrëzimin e kërkesës për pretendimet e tjera.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë: Bashkim Dedja (kryetar), Fatmir Hoxha, Besnik Imeraj, Gani Dizdari, Vladimir Kristo, Fatos Lulo

Pjesërisht kundër¹: Vitore Tusha

¹ Gjyqtarja V. Tusha ka votuar kundër konstatimit të cenimit të së drejtës kushtetuese për një proces të rregullt ligjor si rezultat i mosgjykimit të çështjes në Gjykatën e Lartë brenda një afati të arsyeshëm.